

tartalmazott. A leletegyüttes a HaB1 periódusba keltezhető.

A lelőhely Szúnyog-dombon kívül eső részein kívül csak egyetlen helyről sikerült még késő bronzkori tárgyat gyűjtenünk: a település K-i szélén a sánc közelében egy aszimmetrikus, tokos, bronz nyílhegyre bukkantunk.

A Nováki Gyula által is jelölt sáncok felülete jól látható, segítségükkel a telep nagy része egyértelműen körülhatárolható volt. A Pogány-hegy felől a sánc nem követhető, itt nem tudtuk eldönteni, hol húzódik az egykori település széle. Ez a terület – a telep DK-i sarka – egyébként is nehezen járható az itteni sűrű, fiatal, bozótos erdő miatt.

Az erődített telep részét képező Pilis-parlag nagy részén füves kaszáló található. A viszonylag vízszintes felszínt több ponton is vaddisznótúrások bolygatják. Ezekből késő bronzkori és középkori kerámiát gyűjtöttünk, de fémtárgyak itt sem kerültek elő.

Munkánk az OTKA T037315 számú pályázata által támogatott, a késő bronzkori bronzkincseket és a bronzdeponálás szokását kutató program része volt.

Munkatársak: Bíró Péter és Nagy Nándor régészek; Kalli András régészhallgató; Bacskai István technikus; Meleg József.

SZABÓ GÁBOR

244. Mád, Rákóczi utca 46.

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő, Kö, Kú

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Múzeumi Igazgatóság régészeti megfigyelést végzett 2008. március 4-én a területen (Hrsz.: 651/2) tervezett épület alapozási árkainál. Az ingatlan a középkori és kora újkori Mád mezőváros központjában, az innen K-re folyó pataktól 25–30 m-re található, a mai fő utcában. 2008. március 11–12. és 14-én végeztük el a kiásott alapozási árok rétegződésének vizsgálatát, melynek során kizárólag az alapozási árokkal bolygatott területeket kutattuk meg. Az árok szélessége 40–50 cm volt, az árokkal lefedett terület 8×12 m volt.

Az utcai (Ny-i) árokban egy keményre taposott járósínt fedeztünk fel, aminek É-i szélén, az alapozás ÉNy-i sarkában egy gyenge habarcsba rakott falat találtunk. A járósínt K-i határát meghatározhattuk az utcai árokra mérőleges további árokban, itt egy-egy cölöplyukat fedeztünk fel. A járósínt egy külső udvar szintje lehetett, a hozzá tartozó épület szélét a megtalált falmaradvány jelölhette. A cölöplyukak az udvar K-i kerítéséhez tartozhattak. Összességében megállapítható, hogy egy őskori rétegen alakítottak ki egy udvari járósínt a középkorban (15. században), az ehhez tartozó épület a kutatott területtől É-ra és Ny-ra, azaz a mai utca alatt helyezkedhetett el. Az elkerített udvartól K-re, a patak irányában kertek voltak, amelyben egy víznyerőhelyet is kialakítottak. A terület a kora újkorban kezdett feltöltődni erőteljesebben. Ekkor elfedték a középkori szinteket, de a K-i részt továbbra is kertként hasznosították. A 18–19. században végül beépítették a területet, ennek nyoma a felső újkori építési törmelékes rétegződés.

Munkatársak: Gál-Mlakár Viktor, Nagy Zoltán ásatási technikusok.

SZÖRÉNYI GÁBOR ANDRÁS

245. Máriapócs határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, A

MOL 23. lh. (Pócsi-pap-dűlő keleti rész): Környezetéből kiemelkedő lapos dombháton a 2007. április 12-én végzett terepjárás során szétszórta találtunk leleteket. A lelőhely É-i szélén található egy igen szép kurgán a gázvezeték nyomvonalán kívül. Kiterjedését 260×80 m-re becsültük, melyet az előzetes becslés szerint a vezeték 261 m hosszan vág át. A leletek alapján őskori településre számítottunk.

A lelőhelyet a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat 2008. március 7-én adta át. A humuszolás előtti detektoros keresés során egy bronzgombot találtunk. A humuszolást állandó felügyelet mellett végezték március 10–11-én. Az ásatást március 17. és április 16. között végeztük. Feltártunk 60 objektumot: egy 8–9. századi teleprészletet, valamint két 8–9. századi temetőt. Az objektumok negyede árok volt, de előkerült 5 házrészlet is. A terület DNy-i részén került elő a két temető, egymástól mintegy 30 m-re. Az első temetőben közel É–D-i tájolással temették el a halottakat. A sírok viszonylag szegényesek voltak, némelyikben juhcsontmellékletet bontottunk ki a halott mellett. Két gazdagabb sír került elő ebben a temetőrészben. Az egyik női sírban fülbevalót és karperecet találtunk, míg egy kislány sírjából egy ezüst, félhold alakú csillagcsüngős fülbevalót. A másik temetőrészlet is meglehetősen szegényes volt. Némelyik sírban edényt, míg másokban birkacsontot találtunk. Az egyik női sírből egy birkakoponya, valamint két nyitott hajkarika került ki.

MOL 24. lh.: 2008. június 2–5. között feltárást végeztünk a lelőhelyen, melynek során 17 objektumot találtunk. Ezek közül 2 gödör és 2 árok jellegtelen bronzkori leleteket szolgáltatott. Egy ház cölöplyukkal, 4 gödör és 4 árok kora pedig meghatározhatatlan, belőlük mindössze állatcsont és egy kovapenge került elő. Két árok recens korú.

Munkatársak: Pintye Gábor régész, Bacskai István, Bocsz Péter, Kiss László.

JAKAB ATTILA

246. Medgyesháza, Lagzi-dűlő

(Békés megye) B?

2008. március 7-én helyszíni szemlét folytattunk a település Ny-i határában. Célunk a légi fotón lokalizált földvár terepszemléje volt. A lelőhelyet a Bánhegyesi út felől közelítettük meg, majd az abból hegyes szögben kiinduló, ÉNy–DK-i irányú dűlőn haladva megkerestük a sáncárok nyomait. A sáncokat csak enyhe magaslat jelzi, mára erősen lekopott. Csak az említett ÉNy–DK-i irányú dűlőúttól É-ra eső oldalt tudtuk bejárni egy keskeny sávban, s annak is csak a legnyugatibb részét.